TÜTÖS

OCAK 1970

YIL: 3 — SAYI: 34

GENÇ FİKİRLİ DEMEK, GERÇEK FİKİRLİ DEMEKTİR.
ATATÜRK

TÜRKİYE TEKNİK ÖĞRETMENLER SENDİKASI YAYIN ORGANIDIR

«Hak verilmez, Alınır...» - ATATÜRK

Hak almak isteyenlerin acıklı sonu:

2180 ÖĞRETMEN AÇIĞA ALINDI!..

TÖS ve İLK-SEN'in 15 - 12 - 1969 başlattıkları Öğretmen boykotu dört gün devam ettikten sonra sona ermiştir. Yurdun her yerinde çok sayıda öğretmenler 19.12.1969 günü derslerine girmemişlerdir. Boykotu yürüten iki Sendika, yöneticileri dört günlük boykotun bir ihtar boykotu olduğunu söyleyerek öğretmenlerle ilgili istekleri şöyle belirtmişlerdir :

"1 Yetkili hükümet temsilcisi, yetkili temsilcilerimizle görüşmeyi ve sonunda bir ortak protokol imzalamayı kabul ve beyan etmelidir.

2 Bu portokolda yabancı uzmanların ve barış gönüllülerinin bütün eğitim kurumlarından atılacağı belirtilmelidir,

3 Protokolda Anayasaya aykırı 624 sayılı Kanunun değiştirilmesi ve kamu personeli için de özgür sendikacılık olanaklarının sağlanacağı belirtmeli, grev hakkının da bulunduğu kabul edilmelidir.

4 Sendikal çalışmalarından, kanunların suç saymadığı davranış ve görüşlerinden ötürü İdarece cezalandırılmış, sürülmüş, çıkarılmış veya kendi isteğiyle meslekten ayrılmak zorunda bırakılmış öğretmenler, sendikanın vereceği listeye göre eski yerlerine iade edilmelidir.

5 Yedi yıldır toplanmayan Milli Eğitim Şûrası'nın resmî toplanma tarihi ve biçimi sendika temsilcileriyle birlikte tesbit edilmelidir.

6 Milli Eğitim mensupları yardımlaşma kurumu tasarısı temsilcilerimizin görüşü alınarak kanunlaştırılmalıdır.

7 Öğretmen, eğitmen ve eğitim görevi yapanlara ödenen maaşlar, bugünkü hayat seviyesine uydurulmalıdır."

Bakan'ın Demeci

Öğretmenlerin boykotu ile ilgili olarak Milli Eğitim Bakanı Prof. Orhan Oğuz, boykot başlamadan bir gün evvel TRT ve basın yolu ile verdiği demeçte 624 sayılı Personel Sendikaları Kanununda bulunan yasaklayıcı maddeleri belirterek memur olan öğretmenlerin boykot yapmamaları gerektiğini, aksi tak-

(Devamı Sayfa 3'de)

O'nu, her geçen gün daha iyi anlıyoruz daha çok seviyoruz

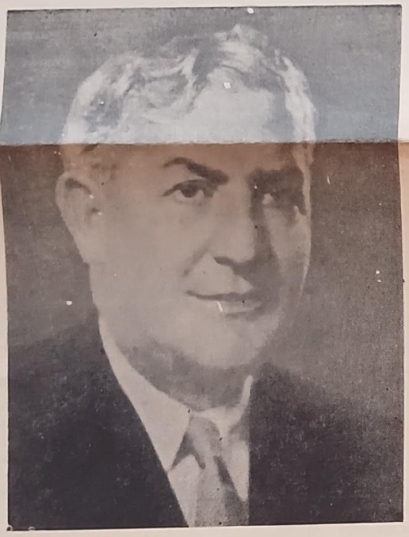

Uzel'i 5 yıl önce kaybetmiştik

Mesleki ve Teknik Öğretimin ilk müsteşarı değerli eğitimci M. Rüştü Uzel'i 5 yıl önce 20.1.1965 günü kaybettik.

Mesleki ve teknik Öğretimi metotlu ve plânlı bir şeklide ele alarak geliştirmeye çalışan inançlı bir sorun adamı, inandığı davaya en güçlü duygularla bağlı devrimci insan M. Rüştü Uzel'in manevi huzurunda saygı ile eğiliriz.

SON DAKİKA

E.T.Y.Ö.O, öğrencileri birçok sorunlarının çözümlenmesi ve Okul Müdürünün görevinden uzaklaştırılması için dersleri boykot etmişlerdir. E.T.Y.Ö.O, bunun üzerine Milli Eğitim Bakanlığınca süresiz olarak kapatılmıştır

Türk-Persen de Boykot Kararı Aldı

Türkiye Kamu Personeli Sendikaları Konfederasyonu "TÜRK PERSEN" Merkez Yürütme Kurulu, Genel Memur boykotunun iki, ya da üç gün sürdürülmesini kararlaştırmış ve hazırlık için şubelerle temasa geçmiştir. Yürütme Kurulu "boykota girişilmeden önce istekler konusunda hükümetle bir kez daha görüşülmesini, hükümet bu isteklerin kısa zamanda gerçekleştirileceğini taahhüt ederse boykottan vazgeçilmesini de karara" bağlamıştır. Üç kişilik bir Persen heyeti bu isteklerini Hükümet yetkililerine bildirmiş bulunmaktadır.

Türk Persen'in isteklerinin başında, görevden alınan öğretmenlerin hemen işe başlatılmaları ve öğretmenler hakkında açılan kovuşturmaların durdurulması gelmektedir. Konfederasyonun diğer istekleri ise şöyledir :

★ Bütün kamu personeli için reformist yönlü personel kanunları-

(Devamı Sayfa 2'de)

Son olayları görüşmek için

TÜTÖS Danışma Kurulu Ankara'da Toplandı

TÖS ve İLK-SEN tarafından başlatılan öğretmenlerin boykot olayları ile lise mezunlarının Teknisyen Okullarına alınmalarını protesto eden sanat enstitüleri öğrencilerinin boykot olaylarını görüşmek ve bundan sonra TÜTÖS'ün bu iki konuda izleyeceği yolu tesbit etmek maksadıyle 21.12.1969 günü saat 10'da Sendika Genel Merkezinde bir toplantı düzenlenmiştir. Toplantıya TÜTÖS Merkez Yürütme ve Yönetim Kurulu Üyeleriyle Şube Başkanları katılmışlardır.

Geç saatlere kadar devam eden toplantıda, gündemin birinci maddesi olan öğretmenlerin boykotları ile ilgili konu görüşülerek gerekli kararlar alınmıştır. Teşkilâttan toplantıya katılan Yönetim Kurulu üyeleri ve Şube Başkanlarının görevlerine yetişebilmeleri için zaman darlığından gündemin ikinci maddesi ile ilgili görüşmeler Merkez Yönetim Kurulunun şubat ayındaki olağan toplantısına bırakılmıştır.

Toplantının sonunda öğretmenlerin boykotları ile ilgili diğer sütunlarımızda verdiğimiz bir bildiri yayınlanmıştır.

Merkez Yürütme ve Merkez Yönetim kurulları ile Şube Başkanlarının katıldığı "Danışma Kurulu" toplantısına TÜTÖS Genel Başkanı

(Devamı Sayfa 4'de)

IŞIK...

ÇAĞIRI..

Haklı davalarındaki girişimlerinden dolayı açığa alınan meslekdaşlarımız için bir yardım kampanyası tertip edilmiştir. Yardımlar Ziraat Bankası Ankara - Yenişehir Şubesindeki 25700 nolu hesaba yatırılmaktadır.

Tüm üyelere ve okuyucularımıza duyurulur.

★★

Memurların grev yapmasını önleyen kanunun iptal davası Anayasa Mahkemesinde...

BİLDİRİ

TÜTÖS Genel Başkanlığından Bildirilmiştir

Türkiye Teknik Öğretmenler Sendakası (TÜTÖS) Genel Merkezinde 21.12.1969 Pazar günü Merkez Yönetim ve Merkez Yürütme Kurulu üyeleri ile Şube Başkanlarının katıldıkları olağanüstü bir toplantı yapılmıştır. Yapılan bu olağanüstü toplantıda TÖS ve İlk-Sen'in ortaklaşa düzenlemiş oldukları öğretmen boykotları görüşülmüştür. TÖS ve İlk-Sen'in ortaklaşa giriştikleri boykot eyleminden TÜTÖS ancak basın ve yayın organlarının aracılığıyle haberdar olmuştur. TÜTÖS'ün basın ve yayın organlarının aracılığıyle olaydan haberdar olması bu demokratik ve fakat yasaların yasakladığı sendikal eylem içinde gerçek yerini almasına engel olmuştur. Öğretmenler yeterli sosyal güvenlik haklarından yoksun bırakılmışlardır. Artan hayat pahalılığı dar gelirli yurttaşlarla birlikte öğretmenleri ezmektedir. Kişiyi ezen ve insanlık değerlerini ayaklar altına alan uygulamalarla öğretmenler ve öğretmen meslek kuruluşları gerçekten tahammül edilmesi güç durumlara düşürülmüşlerdir. Siyasal iktidar öğretmenlerin maddi ve manevi güçlüklerden kurtarılması için sosyal ve mesleki sorunlarının çözümlenmesine ilgisiz kalmaktadır. Öğretmenlerin ve öğretmen meslek kuruluşlarının yasaların yasakladığı demokratik direnme yollarına başvurmalarının en önemli nedeni hemen belirtelim ki siyasal iktidarın bu olumsuz tutumudur. Parlâmento demokratik siyasal düzenin vazgeçemiyeceğimiz en önemli kuruluşlarından biridir. Bu nedenle parlâmentonun hiç vakit geçirmeden öğretmenlerin sosyal ve mesleki sorunları üzerine eğilmesini ve bu sorunları çözümlemesini zorumlu bulmaktayız. Son yapılan genel seçimler yurttaşların siyasal partilerden yüz çevirdiğini bütün açıklığıyle gözler önüne sermiştir. Siyasal partilerin artık kısır çekişmeleri bir yana bırakarak olumlu önerilerle örgütlenmiş meslek topluluklarının karşısına çıkmaları gerektiğine içtenlikle inanmaktayız.

TÜTÖS bağımsız bir kuruluştur. TÜTÖS bütün girişim ve eylemlerinde daima yasalara bağlı kalmıştır ve aynı zamanda yasaların vermiş olduğu olanaklardan yararlanma yollarını seçmiştir. TÜTÖS hiçbir sendikal kuruluşun ve hiç bir siyasal partinin uydusu değildir. TÜTÖS üyelerini yetkili Yönetim ve Yürütme organlarının alacağı kararlar ancak bağlayabilir.

TÜTÖS tüm kamu personelinin daha yeterli sosyal güvenlik haklarına kavuşturulması, kamu personeline ödenen ücretlerin piyasadaki fiat dalgalanmalarına göre ayarlanabilmesi, kamu personeline toplu sözleşme ve grev haklarının verilmesi için yasalara bağlı kalarak sonuna dek mücadele edecektir. Ancak TÜTÖS'ün, kanunlara bağlı kalarak yapmakta olduğu bütün bu mücadelelerden hiçbir olumlu sonuç alınmayacak olursa bütün kamu personeli sendikalarıyle birlikte ANAYASA'nın tüm vatandaşlara vermiş olduğu Demokratik direnme yollarına başvurulacaktır.

Durumu kamuoyuna saygılarımızla sunarız.

Danışma Kurulunun Kararları

★ *Öğretmenlerin daha yeterli sosyal güvenlik haklarına kavuşturulması, tüm kamu personeline grev ve toplu sözleşme haklarının verilmesi ve ücretlerin piyasadaki fiyat dalgalanmalarına göre ayarlanması için TÜTÖS yasalara bağlı kalarak yapmakta olduğu çalışmaları sürdürecektir. Ancak bu çalışmalardan olumlu sonuçlar alınmayacak olursa TÜTÖS de bütün kamu personeli sendikalarıyla birlikte boykota gidecektir. .*

★ *TÜTÖS BAĞIMSIZ BİR KURULUŞTUR. TÜTÖS hiçbir siyasal partinin ve hiçbir kamu personeli sendikasının uydusu değildir. TÜTÖS üyelerini sendikal girişimlerde ve Anayasaya uygun demokratik eylemlerde ancak yetkili yönetim ve yürütme kurullarının kararları bağlar. Basın organlarının aracılığıyle öğrenilebilen kararların sorumluluğuna TÜTÖS'ün ve TÜTÖS üyelerinin ortak olması, düşünülemez. Bu görüşlere yayınlanacak bildiride özellikle yer verilmelidir.*

★ *Öğretmen boykotlarına katılan ve haklarında kanuni ya da idari soruşturma yapılan TÜTÖS üyelerinin hakları TÜTÖS tarafından korunacaktır.*

★ *TÜTÖS II. Teknik Öğretim Kurultayı, önümüzdeki yaz aylarında toplanması kararlaştırılan VIII. Milli Eğitim Şûrasına kadar toplanmıyacak ve TÜTÖS I. Teknik Öğretim Kurultayında alınan kararların gerçekleştirilmesi için çaba gösterilecektir.*

DÜŞÜNCELER

Milli Eğitim ve Teknik Öğretimimiz

Cemil DOĞAN

Bugün Türkiyemiz'de birçok sorulara cevap aranıyor. Çözüm bekliyen pek çok problemimiz var. Neden geri kalmışız? Niçin sanayileşmiyoruz? Bizden sonra yola çıkanlar bizi geçtiler v.s. kimisi suçlu arar, kimisi kabahati düzende, kimisi rejimde, kimisi Devlet'te; kimisi millette bulur. Samimi veya gayri samimi çözüm şekli sunarlar,

Şüphesiz bu çözüm şekilleri birer sihirli değnek değildir. Türkiyemizi birde nbire rağdaş uygarlık düzeyine ulaştıramazlar. Biz hür, müstakil, Demokratik bir düzen içinde yolumuzu seçmişiz. Millî irade yolunun en emin yol olduğuna milletçe inanmışız.

Yolumuzda engeller olacaktır. Bu, yolumuzu çevirmeye kafi sebep değildir. Problemlerimizi bu yolda çözeceğiz. Bu problemlerden birini ve en önemlisini ele almak ve eleştirmek istiyorum. Bu Millî Eğitimimiz ve Mesleki Teknik Öğretimimizdir. Millî Eğitimimizin ve Mesleki Teknik Öğretimimizin bugünkü durumu nedir?.

Hedefi tespit, yolu seçilmiş, vasıtası temin edilmiş midir?. İşte buna yüzde yüz evet diyemeyiz. Bugün Millî Eğitimimizde ne yapacağımızı düşünmediğimiz için de yaptığımızı bilemez durumdayız.

Bütün dünya eğitime kucak açmışken; biz, bir avucumuzu bu konuya uzatmışız. Asrımızın en kanaatkâr milletiyiz her halde. İyi insan, düşünen, insan, şahsiyetli, Milli menfaatımızı bilen koruyan Milliyetçi insan mı yetiştirebiliyoruz? hayır.

Belirli alanlarda çalışmak üzere eğitim, öğretim görmüş pratik formasyon kazanmış insan mı yetiştirebiliriz? hayır, Kalifiye işçi, yüksek kadro personeli Teknik bilgiye sahip üretime nezaret edebilecek insan tipi mi yetiştirebiliyoruz? hayır. Öyle ise ne yetiştiriyoruz okullarımızda?.

Ben daha evvel de yazdım. Bizim genel Millî Eğitim politikamız nedir? ne olmalıdır?. Yurdun her köşesini okullarla donatmak kafi değil. Bir müdür, bir mühür böyle tedrisat olmaz. Okullarımız diploma tevzi bürosu olmaktan öteye gidemiyor. Mezunlarımız kolalı gömlekli kâtip ruhlu yetişiyor. Kafasındaki fiziği, kimyayı, felsefeyi hayatında tatbik imkânı bulamıyor. Bütün öğrendikleri çenesine kuvvet veriyor. İlk, orta, lise çağlarında anadan babadan aldığını; mezuniyet sonrası ödeyemiyor. Geçimini temin edemiyor. Memleket ekonomisine katkıda bulunamıyor. Çünkü yaşamaya hazırlayacak bir eğitimden geçmemiştir. Bizim eğitimimiz bunu vermekten çok uzaktır. Bugün Millî Eğitimimiz gençlerimize sadece kuru bilgi vermektedir. Asrımızın Teknik, Teknolojik nimetlerinden faydalanamamakta, çevreyi tanıyamamakta, hayata hazırlamamaktadır. Milletimizin istikbali olan gençlerimiz sokağa sürülmekte, bölücü, yıkıcı cereyanların hedefi olmakta ve anarşist ruhlu insanlar olarak karşımıza çıkmaktadırlar. İşte Millî Eğitimimiz.

Mesleki Teknik Öğretime gelince, ilk nazarda mükemmel bir kuruluşla karşımıza çıkan Mesleki Teknik Öğretimimiz kıymeti bilinmiyenbir antika eşya gibi bir köşede durmaktadır. Halbuki kültürel değerlerin yanında, şahsiyetli, karakterli, anlama, muhakeme gücü olan, meslekte yetenekli insan tipi yetişritebilecek güçtedir. Hergün ilerliyen tekniğe ayak uydurabilir niteliktedir. Ne var ki, sanki kasıtlı olarak Mesleki ve Teknik Öğretimimiz Hükümetimizce, Bakanlığımızca üvey evlât muamelesi görmektedir. Kanuni hiçbir teminatı yoktur. Kuruluş kadro kanunu kiyamette mi çıkacak bilinmez, zira Bakanın ağzından çıkacak tek kelime teşkilâtın kapılarına kilit taktırabilir. Bugün ekonomik gelişmenin temelini, ilmî metotlara, teknolojiye hele teknik öğretime dayamıyan milletler, taklitçilikten, kopyacılıktan ve geri kalmışlıktan kurtuluamazlar.

İşte, adı millî eğitimimizin durumu...

Bir dengesizik, bir başıbozukluk, bir nemelâzımcılık alabildiğine gidiyor.

Okullarımızda eşit imkân yoktur.

Bir Bayburt Lise'si mezunu ile bir Galatasaray Lise'si mezunu Allah aşkına aynı seviyede mi yetişirler. Bir Bayburt Sanat Enstitüsü meuznu ile bir Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa Sanat Enstitüsü mezunu aynı seviyede mi yetişebilirler. Bu okulların eğitim, araç, gereç, makina, teçhizat, alet avadanlıkları, imkânları arasında uçurumlar yok mudur?.

Üniversitelerimizin durumu orta öğretimdeki durumumuzdan farklı değil, mezunlarımız kendi kendilerini amorti edemiyorlar. Pratik ve beceriden yoksun yetişiyorlar. Mesleklerinde daima ikinci bir adama ihtiyaç duyuyorlar. İşi yapan bu ikinci adamdır. İlmî bir çalışma yapamazlar, bir kuruluş, bir yenilik, bir yaratış kabiliyetleri yoktur. Gören duyan varsa söylesin.

Gençlerimiz mezun olduktan sonraki hayat problemlerini, iş ve çalışma imkânlarını düşünüyorlar. Mezuniyet sonrası uğradıkları hayal kırılıklığı onları isteklerinde hırçınlaştırıyor. Onun için düzen bozuk diyorlar, onun için ideolojilere sarılıyorlar, onun için sokaklara dökülüyorlar. Onun için Milli menfaatleri unutabiliyorlar. Onun için Milliyetçi olamıyorlar.

20. asırda Millî Eğitimimize tesim edilen ruhların halini gördükçe; ta I. yüzyılda (bana bir ruh verin ondan her şeyi yapayım" diyen eğitimciyi düşünüp yüzüm kızarıyor.

Millî Eğitimimize, Mesleki Teknik Öğretimimize dileklerimiz olacaktır.

1 — Millî Eğitimimiz, Millî Eğitim Şûrası toplanarak gözden geçirilmeli. Millî rayına oturtulmalıdır. Eğitimin iş başında yapılması sağlanmalı, ekonomimize hizmet eder duruma getirilmelidir.

2 — Okullarımız gözden geçirilmeli yeni ortaokul lise açılmasına son verilmeli mevcutları islâh edilmelidir.

3 — Meslekî Teknik Öğretime önem verilmeli, kuruluş, kadro kanunu çıkarılacak mezunların, hak, ünvan ve yetkileri teslim edilmelidir.

4 — Sanat Enstitüleri eşit imkânlara sahip kılınmalı, bölgenin çevrenin ihtiyaçlarına cevap verebilecek şubelerle donatılmalı ve imalâta yönetilmelidir.

5 — Orta öğretimde; mesleki teknik öğretime kayılmalı ve bu öğretimi cazip hale getirmelidir.

6 — Bir Meslekî Teknik Öğretim Kurultayı toplanmalı. Bakanlık yetkilileri ile tüm teknik öğretmenler, Sanat Enstitü müdürleri davet edilmeli ve problemler tartışılmalıdır.

Mesleki Teknik Öğretimin çağdaş teknolojik ilerlemelere ayak uydurması için tedbirler alınmalıdır.

7 — Mezunlara yetişmiş oldukları sahalarda iş bulma imkânı sağlanmalıdır.

8 — Türkiyemizde öğretmenlik mesleğinin şeref ve haysiyeti korunmalı, öğretmeler maddî ve manevî tatmin edilmelidirler.

Büyük ve müreffeh Türkiye'ye ancak ve ancak Millî Eğitim yoluyla gidilir.

DUYURU

Sendikamız amblemini tesbit etmek amacıyle bir yarışma düzenlemiş bulunuyoruz. Yarışmaya Kız ve Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencileri ile Teknik Öğretmenler katılabilir. Hazırlanacak amblemler, en geç 1 Nisan 1970 tarihinde TÜTÖS Genel Merkezinde bulunacak şekilde gönderilmelidir.

Değerlendirme özel bir kurulca yapılacak ve yarışmada birincilik alacak olan amblem sahibine TÜTÖS bir ödül verecektir.

TÜTÖS
Merkez Yürütme Kurulu

E.T.Y.Ö.O Öğrenci Derneği Seçimlerini Devrimciler Grubu Kazandı

Haber aldığımıza göre 27 Aralık 1969 Cumartesi günü yapılan E.T.Y.Ö. Okulu Öğrenci Derneği seçimlerinde DEVRİMCİLER GRUPU büyük bir başarı göstermiştir

Devrimler Grubu, devrimci eyleme büyük katkısı olacağına inanılan bir programla seçimlere katılmıştır. Çeşitli gruplara bağlı öğrencilerin yaptıkları tartışmalar E.T.Y.Ö. Okulunda fikir yaşamının eskisiyle kıyaslanamıyacak kadar canlandığını ve güçlendiğini göstermektedir.

Seçimlerde şu öğrenciler kazanmışlardır :

M. Ali Kabakoğlu	:	Başkan
Habip Dağaşan	:	II. Başkan
Adnan Eryüksel	:	Üye
Savaş Güvezne	:	Üye
İhsan Şenol	:	Üye
Mehmet Korkusuz	:	Üye
Sabri Uyar	:	Üye
Necdet Yenilmez	:	Üye
Şefik Şenel	:	Üye
Hüseyin Alkan	:	Üye
Ömer Hasbora	:	Üye
Namık Kahraman	:	Üye
Erdoğan Teközgen	:	Üye

GÖRÜŞLER

Eylemler Anlayışla Karşılanmalı

Gültekin KURDOĞLU

Geçen ay içinde öğretmenlerin boykot eylemleri kamu oyunda en çok ilgi gören bir olay oldu. Cumhuriyet kurulduğundan bugüne değin öğretmenlerin ilk kez giriştikleri bu eylem neyi gösteriyordu? Maddi ve manevi en zor koşullar içinde nesilleri yetiştiren, öğretmenlerimizin direnmeleri nedendi?

Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunu kapsayan TÖS ve İlk-Sen'in beraberce yürüttükleri boykot, toplumumuzda bugüne değin yığılan bunalımların neticesi idi. Eğitim mensuplarının yaptığı boykot hareketinin yürürlükteki kanunlara aykırılığı ileri sürülebilir. Ancak olayı bu yönü ile hükme bağlamak neye yarar acaba! İstanbul Üniversitesi öğretim görevlilerinden Dr. Mehmetcan Köksal 30 Aralık 1969 günü Milliyet Gazetesinde konu ile ilgili şunları söylüyor : "Toplumdaki çeşitli olaylar, yaşadığımız şartları değiştirdikçe, kurulu düzenin devamını sağlayan kuralların da buna paralel olarak değişmesi gerekir. Yoksa bir gerginlik doğar... ve bu gerginliğin devamında da, fiili bir takım yolların hukukun yerine geçeceği kesindir."

Hukuk Doktoru Sayın Köksal'ın görüşünü yakın bir geçmişte yaşadık tüm öğretmenler olarak.. Örneğin, geçtiğimiz şubat ayında Balıkesir'de yürüyüş yapan öğretmenler hakkında 624 sayılı kanun gereğince soruşturma açılmıştı. Duruşmada öğretmenler, yapılan işlemin Anayasanın 28. maddesine aykırı olduğunu ileri sürerek, konunun Anayasa Mahkemesine gönderilmesini istediler. Mahkeme üyeleri de öğretmenlerin isteklerini Anayasa Mahkemesine iletti. Sonucu hepimiz biliyoruz. Anayasa Mahkemesi 624 sayılı Devlet Personel Sendikaları kanununun 14. maddesinin (i) fıkrasında belirtilen "memur sendikalarının toplantı ve gösteri yürüyüşü yapamıyacaklar" hükmünü yürürlükten kaldırdı.

Demek oluyor ki, yaşama şartları değiştikçe, kurulu hukuk düzeninin devamını sağlayan kurallarda değişiyor. İşte önemli olan nokta burada. Yasama ve yürütme organları, yürürlükteki kanunların bazen toplumdaki gelişmelerin gerisinde kaldığını ve kaçınılmaz tutarsızlıklara yol açtığını artık görmelidir. Yasama organları Anayasamız ile çelişen kanunları değiştirerek Anayasanın gösterdiği bir paralele getirmelidir. Bunu yapmakla kaybedilen bir şey olmayacağı gibi çok puanlar kazanılır toplum yönünden. İlgililerin konuya "sosyal bunalımların hukuku zorlama" açısından bakmadıkları belli oluyor. Açığa alınan 2180 öğretmen ile resmi açıklamaya göre boykota giren 29.000 öğretmen hakkında girişilen kovuşturmalar sorunlara çözüm yolu getirebilecek mi? Kamu personelinin çıkmazına sebep olan nedenlere eğilmedikçe, sosyal bunalımlarla hukukun daha çok zorlanması önlenebilecek mi? Devlet İstatistik enstitüsünün açıkladığı son resmi rakamlara göre yurdumuzda subay ve astsubay'ın dışında bulunan 600 bin memurun % 68'i 500 liradan az, % 23'ü 500 - 1000 arası % 9'u 1000 liradan fazla maaş almaktadır. 600 bin memurun aldığı maaşların ortalamaları 465 liraya geliyormuş, Devletin bu resmi dairesinin açıklamasına göre. Gerçek bu iken maddi baskılar yanında, manevi baskılara da maruz kalan kamu personelinin; hukuku zorlaması, daha iyi yaşamalara erişme çabaları anlayışla karşılanmalıdır.

PERSONEL TASARISI ELE ALINDI

Memur ve hizmetlilerin maaş ve ücretlerinin asgari geçim seviyesine çıkarılması hakkındaki Bakanlar Kurulu kararı açıklanmıştır.

Bakanlar Kurulu bu konudaki kanun tasarılarının hazırlanarak bir an önce Meclislere sevkini kararlaştırmıştır.

Bakanlar Kurulunun açıklamaası şöyledir :

"Asgari geçim seviyesinin altında ücret alan memur ve hizmetlilerin, maaş ve ücretlerinin asgari geçim seviyesine çıkarılması ve asgari geçim seviyesi üstünde maaş ve ücret alan memur ve hizmetlilerin hayat şartlarının ıslâhı kabul edilmiş ve bunu teminen, muktezi kanun tasarılarının süratle yüce Meclislere sevki kararlaştırılmış".

Bununla ilgili olarak:

Hükümetin önümüzdeki aylarda Meclise sevkedeceği yeni personel tasarısının, "Sadece zamlara zam kanunu olmayacağı Türkiye'de yapılması öngörülen geniş idarî reforma temel teşkil edecek bir rejimin genel prensiplerini kapsayacağı" yetkililerce açıklanmış, bu arada asgari memur aylığının 500 ilâ 600 liradan başlayacağı belirtilmiştir.

Mayıs ayı ortalarında Maliye Bakanlığından hükümete sevkedilen personel tasarısında, maaşların "taban" 1 ile "tavan" 1 arasındaki oran küçülmekte, başka bir deyimle asgarî maaş ile en yüksek memur maaşının emsali 10 ilâ 12 arasında düşünülmektedir.

Hükümet elindeki bütçe imkânlarına göre, en düşük ve en yüksek maaş seviyesini bu emsalin aşılmamasına dikkat ederek tespit edecektir. Örneğin, en düşük maaş 500 lira kabul edildiği takdirde, hükümet en yüksek maaşı 10 emsale göre, 5000 lira ya da 12 emsal olan 6000 lira arasında sınırlandıracaktır.

Buna karşı ek görevler, ek ödenek ve tazminatlar kaldırılacaktır. Maliye yetkilileri, hâlen maaşlarına ek olarak tazminat almakta olan üniversite öğretim üyeleri, hâkimler ve diğer görevlilerin bu sistem içine alınmalarının ve tazminatın kaldırılmasının, kendilerine mali bir kayıp teşkil etmeyeceğini, ayrıca iktisadî devlet teşekkülleri, belediye ve özel idare memurlarının da kanun kapsamına girecekleri belirtmişlerdir.

Yeni tasarıda, (d) cedveli, (e) cedveli gibi ayrı statülerle "hizmetli" ayrımına tabi olmuş kimseler, devlet personeli statüsünü ve bütün sosyal hakları kazanmakta, yevmiyeliler, bağımsız bir sınıf halinde, sistemin içine alınmakta, işçi - memur ayrıntısı kesinlikle çizilmektedir.

Memurların işe alınmalarını, terfi şartlarını, meslek içi eğitimi tamamen yeni prensiplere bağlayan bu tasarının bütçeye en az bir milyar liralık bir yük teşkil edeceği anlaşılmaktadır.

Öte yandan Gazetemizin yetkili kişisi ile konuşan bir parlementer, bu tasarının ciddi bir çalışma ile ele alındığını, önümüzdeki haftalar içinde bütçe imkânları belli olunca, ücretlerin alacağı son şeklin açıklanabileceğini söylemiştir.

SORU ÖNERGESİ

Diğer taraftan Maraş Bağımsız Milletvekili İbrahim Öztürk, 657 sayılı devlet memurları kanununun uygulaması hakkında, Başbakan tarafından cevaplandırılmasını istediği soru önergesini dün Millet Meclisi Başkanlığına vermiştir.

Öztürk, bu kanunun uygulaması konusunda ne düşünüldüğünün, sorumluluk ve liyakat ilkelerine uymayı zorunlu kılan objektif bir sistemin kabulü hususunda ne gibi çalışmalar yapıldığını Başbakan'dan sormuştur.

İLÂN

"Ankara Tekniker Yüksek Okulundaki yolsuzlukların Kısa Bilânçosu" başlığını taşıyan ve altında adım yazılı olan 4 sayfalık bir bildirinin çeşitli kişilere dağıtılmakta olduğunu teessürle öğrenmiş bulunuyorum.

Bu bildiri ile hiçbir ilgimin olmadığını ismimin istismar edildiğini ve bildirinin altında adımı yazanların tesbit edilmesi için ilgili makamlara gerekli müracaatı yapmış olduğumu kamuoyuna duyururum.

Ankara Tekniker Yüksek Okulu
Teknik Resim Öğretmeni
Oktay EMİNKÂHYAGİL

Türk Persen de Boykot Kararı Aldı

(Baştarafı Sayfa 1'de)

derhal uygulama alanına konmalıdır.

★ 624 sayılı personel sendikaları kanununun Anayasa'ya aykırı hükümleri ayıklanmalı, sendikal özgürlük anlayışına uygun yeni tasarı kanunlaştırılmalıdır.

★ Askerlikte er olarak geçen süre terfiye ve emekliliğe sayılmalıdır.

★ Emekli Sandığı statüsünde değişiklik yapılarak yönetime memur temsilcilerinin de katılmaları sağlanmalıdır.

★ Memur yardımlaşma kurumu kurulmalıdır.

★ Kamu personeline Anayasa'nın gerektirdiği insanlık hayasiyetine yaraşır yaşayış düzeyini sağlayıcı âdil ücret verilmelidir.

★ İdarî suçlara bakmak için bağımsız idarî mahkemeler kurulmalıdır.

Türk Persen Genel Başkanı Kâmil Başaran bir bildiri yayınlamış, 783 bin memurun ekonomik sıkıntı yüzünden büyük bir bunalım içinde olduğunu, son zamların bu durumu daha da ağırlaştırdığını hükümetin hiç bir ciddi tedbir almadığını öne sürmüştür.

2180 Öğretmen Açığa Alındı

(Baştarafı Sayfa 1'de) dirde boykota giren öğretmenler hakkında Türk Ceza Kanununun 236 ve 311 numaralı maddelerine göre işler yapılacağını söylemiştir.

Sendika Yöneticilerinin Demeci

Başarılı şekilde dört gün devam eden öğretmen boykotunun sonunda 2180 öğretmenin görevden alındığı ve birçok öğretmen hakkında da kovuşturma açıldığı belirtilmiştir.

Olaylarla ilgili olarak TÖS ve İLK-SEN yöneticileri şunları söylemişlerdir :

"Hükümet temsilcileri, boykotun anlamını kavramayı başaramamıştır. Bu yüzden, öğretmenleri kıyma işlemlerini artırmışlardır. Hükümet, öğretmenleri açığa almakla, silâhlı militanlarını üzerimize saldırtmakla demokratik ölçülerin dışına çıkmıştır.

Bununla da kalınmamış, örgütlerimize ve öğretmenlerimize demokrasi düşmanlığı gibi ağır suçlamalar yapılmıştır. Bu suçlamayı, kesinlikle reddederiz. Boykotumuz Anayasa çerçevesi içinde, demokratik bir eylemdir. Biz öğretmenler, gerçek demokrasiye aşığız. Sahte demokrasiyi istemiyoruz. Gerçek demokraside Anayasaya aykırı, antidemokratik kanunlar olamaz. Gerçek demokraside kaba kuvvet kullanılmaz. Gerçek demokraside insanlar aç bırakılamaz. Baskı altına alınamaz. Öğretmenlerin büyük çoğunluğu bunu anlayacak yaşta ve bilgidedir. Öğretmenler, bu nitelikte bir demokrasiyi bütün sorumlu yöneticilere öğretecek yeterliktedir.

Anarşi istemedik, anarşi yaratmadık. 125 bin öğretmen, bütün yurtta dört günlük süre içinde ve her zaman biz asla anarşi yanlısı olmadığımızı ispat ettik. Anarşiyi hükümet körüklemektedir. Hakları kısıtlamak, baskıyı artırmak, anarşiyi körüklemektir.

Meclisler; isteklerimize dikkatle eğilmelidir. Makul bir süre içinde bunun belirtilerini görmediğimiz takdirde, yeni kararlar alıp uygulamaya geçmek zorunda kalacağımızı bir kere daha açıklıyoruz."

BOYKOTLAR ANAYASA MAHKEMESİNDE

ÇERKEZKÖY Asliye Ceza Mahkemesi, öğretmen boykotundan dolayı yargılanmak üzere mahkemeye verilen öğretmenlerin duruşmasını yaparken, öğretmenlerin eylemini suç sayan 275 sayılı kanunun 208 inci maddesi, 624 sayılı kanunun 14 ve 22'nci maddeleri ile 657 sayılı kanunun 27 maddesini, Anayasaya aykırı bularak, konunun Anayasa Mahkemesine götürülmesine karar vermiştir.

Duruşma sırasında Cumhuriyet Savcısı, bu maddeler için Anayasa Mahkemesine başvurulması istemi hakkında şunları söylemiştir :

"Anayasamızın başlangıç hükmünde yer alan Devletimizin sosyal niteliği ve devlet personelinin sendikalaşmasını öngören sair hükümleri ile 47 nci maddede yer alan grev serbestisi amir hükümleri nazara alınarak, geniş anlamıyla işveren niteliğini kazanmış bulunan devlet ile sendikalı kamu personeli arasındaki toplu sözleşme ve grev münasebetlerini engelleyen kanun maddeleri başlangıç hükmü ile 47'nci maddesine aykırı düşer Devletimizin sosyal niteliğini zedeleyen, özellikle 27 Mayıs öncesi 1924 tarihli münhasıran çoğ partili siyasi demokrasiye ağırlık veren niteliğinde ki 275 sayılı kanunun, olayımızda ve davada tatbik imkânı bulunan 208 ve yine 624 sayılı kanunun 14 ve 22 nci maddeleri ile 657 sayılı kanunun 27 nci maddesinin, iptali zımmında iş ve dava dosyasının Anayasa Mahkemesine gönderilmesi hususundaki talebimizin ciddi görülerek benimsenmesi, meseleyi müstehire süresinin bitmesinden sonra gereğinin takdir ve kerara bağlanması ve duruşmanın icrası talep olunur."

Mahkeme bu isteği yerinde ve ciddi bularak, bu maddelerin iptali için Anayasa Mahkemesine başvurulmasına karar vermiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin Çerkezköy Asliye Ceza Mahkemesinin görüşünü kabul etmesi halinde, kamu personelinin grev yapmasını yasaklayan kanun maddeleri iptal edilecek ve memurlar da işçiler gibi toplu anlaşmazlık halinde, greve gidebileceklerdir.

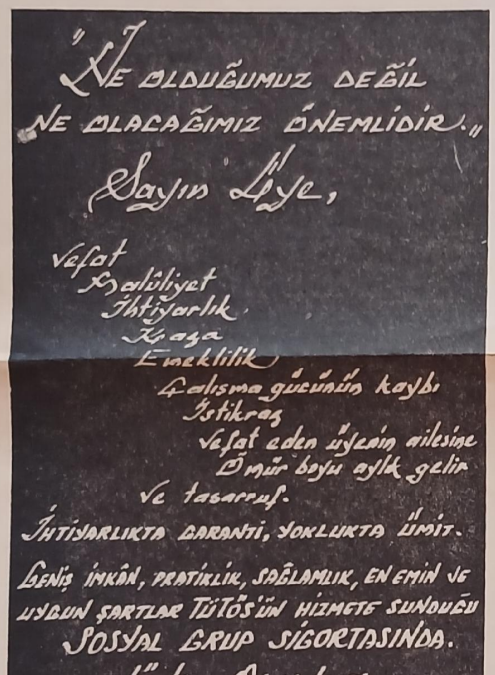

Öz deyişler..

Geleceğin karanlığı hâlin bu-
lutlu olmasındandır.

★★

İşte Öğretmenler; bugünün bulutları, yarını karartmadan dağılsın istediler..

G. Ş.

İNCELEMELER

Teknik Öğretim Sorunları

Suat Dursun ÖZDÖL

Orta Öğretim okullarının yeni ders yılına girdiği şu günlerde mesleki ve Teknik Öğretim okullarının sorunlarına eğilmeyi faydalı görmekteyiz.

Ulusumuzun medeniyet yönünden yüksek bir seviyeye ulaşabilmesi için Sınai, Zirai ve İktisadi alanlarda büyük aşamalar yapılması zorunluğu olduğuna inanmış bulunan Mithat Paşa ilk sanat okulunu 1861 yılında Niş'te kurmuştur. Mithat Paşa gibi ileri görüşlü valiler kendi vilâyetlerinde Niş sanat okuluna benzer müesseseler açarak mahalli ihtiyacın giderilmesine çalışmışlardır. Bu kurumların yanında memleketin refah seviyesinin yükseltilmesini ve sosyal gelişmeleri sağlamak amacıyla Kız Sanat okulları ve iktisadi konuların ihtiyacını karşılamak için Ticaret Okulları açılmıştır.

Bu okullardan iyi idare edilenler, Cumhuriyet'ten önce bir gelişme göstermişler ise de, ülkenin asıl ihtiyaç duyduğu teknik personeli yetiştirecek amaca ulaşamamışlardır. Birinci dünya savaşında ve Ulusal Kurtuluş Savaşında ülke'de yeteri kadar teknik ve meslek personelinin bulunmaması nedeniyle büyük sıkıntılar çekilmiştir. 1923 yılında iktisadan çöküntü içerisinde bulunan bir ülkeyi devralan Cumhuriyet Hükümeti Büyük Atatürk'ün batılılaşma parolasiyle sinai, ve iktisadi alanlarda hamleler yapmak gereğini duymuştur. Bu konuda Atatürk 1 Mart 1922 tarihinde Büyük Millet Meçlisinde yaptığı konuşmasında "....Memleket evlâdını hayatı içtimai - ve iktisadiyede fiilen müessir ve müsmir kılabilmek için elzem iptidaî malûmatı ameli bir tarzda vermek usûlü maarifimizin esasını teşkil etmelidir." diyerek Mesleki ve Teknik Öğretimin önemini belirtmiştir. Bugün yurdumuzun her tarafında yaygın bir durumda çalışmalar yapmakta, sayıları günden güne artmakta olan Mesleki ve Teknik Öğretim Okullarının memleket ihtiyacına göre plânlı bir şekilde gelişmeleri ancak Cumhuriyet Devrinde metodlu çalışmalarla mümkün olmuştur.

Kalkınma çabası içinde olan Türkiyemizin sanayileşme ve makinalı ziraatın yaygın bir hale getirilmesi için kurulacak müesseselerin ihtiyacı bulunan, elamanları yetiştiren Mesleki ve Teknik Öğretim okullarının içinde bulunduğu bugünkü ortam; bu müesseselerde çalışan öğretim elemanlarını ve Endüstri de çalışan sanat adamlarını haklı olarak üzmektedir. Okullarımızın amaçlarını özetlersek A) Endüstri mürteşis elemanlarına ve Bayındırlık alanlarına mesleki beceriye sahip kalifiye esseselerine ve Bayındırlık alanlarına mesleki beceriye sahip kalifiye eleman yetiştiren Erkek Teknik Öğretim okulları B —) İktisadi ve Ticari kuruluşlara bilgili eleman yetiştiren Ticaret Öğretim okulları C —) Kızlarımıza ve Kadınlarımıza sanat becerisi vererek memleket ekonomisine müstahsil yetiştiren Kız Teknik Öğretim okullarıdır.

Ön görülen bu amaçlar bugünkü sosyal ve ekonomik düzende ihtiyaca cevap verecek nitelikte görülmemektedir. Mezunlara üniversite kapıları halâ kapalı tutulmaktadır. Gerçi meslek okullarının kuruluş amaçları mezunlarını yüksek tahsile hazırlamak olmayıp, mesleki faaliyetlere yöneltmektir. Teknik öğretim mezunlarını, üniversite giriş sınavlarına kabul etmemek, klâsik lise mezunları yanında aşağılık kompleksi içinde bulunmalarına sebep olmaktadır. Son günlerde iki öğretim arasındaki farklar görülerek, yapılan çalışmalarla Teknik öğretim mezunlarının lise fark sınavlarını vererek üniversiteye girmeleri sağlanmış ise de, mezunların şahsi çabalarını gerektirdiğinden, tüm olarak faydanılması imkânsızdır. Bir kısım ülkelerde mesleki ve teknik öğretim klâsik öğretimin içine alınmak suretiyle bu ayrılık tamamen ortadan kaldırılmıştır. Misâl olarak Amerika'daki High School'u gösterilebilir. Bu okul Lise, Ticaret Lisesi, Sanat Enstitüleri öğrenimini içinde toplayan hem hayata, hem de üniversiteye öğrenci yetiştiren bir orta öğretim kuruluşudur.

Bizde de, uygulamalar şartlarımıza uygun olarak yapılabilir. Şöyle ki, bir ilave ile Fen Ticaret, Edebiyat, Sanat, dört yönlü iki amaçlı okul şekli olanaklarımıza göre uygulanmalı mezunlarının iktisadi hayatta çalışabilecekleri gibi kabiliyetli kişilerinde üniversiteye girmeleri mümkündür.

Ülkemizde Fen ve Edebiyat kollarına Ticaret ve Sanat kollarını katmayı lise aristorasisine yakıştırmıyan düşünce temsilcilerinin güçlükleriyle karşılanmassa bu yeni şekil uygulaması eğitim ayırımına son verecektir. Aksi halde klâsik Liselerle eşit haklara sahip olmayan, bugünkü Ticaret Liseleri gibi Sanat Liseleri kurulması yoluna gidileceği ekonomik ve sosyal bir ihtiyaçtır. Sanat Liseleri aslında birer meslek okulu olmakla beraber bir kısım öğrencilerini yüksek tahsile hazırlayıcı bir fonksiyona sahip olacaklardır. Ancak Sanat Liselerinin proğramlarındaki umumi kültür, Fen ve Meslek öğretim derslerine ait proğramlarının büyük bir titizlikle hazırlanması gerekir. Mesleki ve Teknik Öğretim okulları ile Klâsik lise arasında eşit haklar sağlanması klâsik öğretim ile Teknik öğretim arasındaki farkları kaldırarak toplumumuzun ilgisini bu okullarımıza yönelteceği gibi, memleket ekonomisini büyük ölçüde etkiliyeceği şüphesizdir. Uzun yıllardanberi batı ülkelerinde izlerine raslanmıyan geri düşüncelerin Milli Eğitim çevrelerindeki kalıntıları kökünden temizlenerek, yüksek dereceli Teknik Öğretim okullarının Kuruluş ve kadro kanununun kısa zamanda çıkartılması ve bu okullarımızı üniversiteye bağlayarak bir titre kavuşturulması memleket gerçeklerini gören yetkililerin görevi olmalıdır.

Bir inceleme Raporu

İhsan ÖZBEK

Almanya'da Genel ve Mesleki Teknik Öğrenim

(Geçen sayıdan devam)

Bu okulları bitiren öğrenciler Meslek İhtisas Okulu olgunluğunu kazanırlar. Mezuniyet: teorik derslerin imtihanından alınan not ile çıraklık yerinde başarı gösteremiyenler mezun olamazlar ve vasıfsız işçi olarak mütalâa edilirler.

Bu okulların 7,5 yıl süreli akşam tiplerine en azından bir yıl meslek öğrenimi yapmış ve herhangi bir mesleki faliyette bulunan herkes devam edebilir. Okulun bitirilişi gündüzlü tipindeki imtihan şekliyle olur.

ÇIRAK OKULLARI : Büyük fabrika ve müesseseler kendi işyerlerinde çalıştırılmak üzere yetiştirilmekte olan gençler için çok geniş teşkilâtlı çırak okulları tesis etmişlerdir. Çıraklık devrelerini bulundukları fabrikanın iş yerlerinde geçiren, haftada bir gün 4 saat fabrikanın bu okullarına devam eden gençler Meslek Okulu öğrenimlerini tamamlıyorlar. Yani haftada bir gün 4 saat bu okullara devam etmekle Meslek okulu mecburiyetine uymuş oluyorlar. Çünkü bu okullar Kültür Bakanlığının tastikiyle açılmış Özel Meslek Okullarıdır. Mezunlara tanınan haklar da resmî Meslek Okulu mezunlarının haklarına eşittir. Okulun bütün masrafları ait olduğu fabrika tarafından karşılanıyor. Böylece büyük fabrikalar da Meslek öğretiminde yardımcı oluyorlar.

AKŞAM ORTA OKULU : Bir öğretimin bitirme imtihanını ve belirli bir meslek faaliyetinde bulunduklarını belgeleyebilen meslek sahiplerini 3 yıl içerisinde ortaokul olgunluğuna ulaştırır.

AKŞAM LİSESİ : Esas itibariyle ilkokula dayalı yetişkinleri yüksek okul olgunluğuna sevkeden bir okul tipidir. Daha ziyade meslek faaliyetinde bulunan yetişkinler içindir.

Bu okula kaydolacakların ilkokuldan sonra ya bir meslek öğrenimini bitirmiş olmaları veya hiç olmazsa 3 yıl belirli bir meslekte faaliyet gösterdiklerini ispat etmeleri gerekmektedir. Okulun devam süresi 4 yıl olup haftada beş akşamdır.

KOLEJ (Yüksek Okul Olgunluğu Veren Enstitü): Kabiliyetlerini meslek hayatlarında ispat etmiş ve esasa uygun olarak ihtisas okulunun olgunluğunu vermiş olan gençlerin genel yüksek okul olgunluğunu kazanmalarına imkân sağlayan bir okuldur. Kaide olarak öğretim süresi 2,5 yıldır. Kolej gündüz ve devamlı öğretim yapan bir okuldur. Bunun için koleje devam süresinde meslek faaliyeti mümkün değildir.

Alman orta öğretim okullarının bitirme ve sınıf geçme sisteminde bütünleme ile sınıf geçme usulü yoktur. Ders kesiminden sonra imtihanlara hazırlanmak için bir aylık bir ara verilir. Bitirme sınavları için verilen bu süre içerisinde öğretmenler gene okullarındaki normal görevine devam ederler. Kendilerini hangi derslerden zayıf görüyorlarsa öğrenciler o dersin hazırlık kurslarına devam etmek suretiyle imtihana hazırlanırlar. Bu kurslar herhangi bir ücrete tabi değildir, çünkü: öğretmenin normal görevinden sayılmaktadır.

— SON —

İNGİLİZCEYİ ve İNGİLİZ DİLBİLGİSİNİ
KOLAYLAŞTIRAN KİTAP
İNGİLİZCEDE BAŞARI YOLLARI

Öğrenciler, yetişkinler ve herkes için faydalı kitap!

Orta birden Lise son sınıfa kadar olan grameri kapsıyan ve okul müfredatına göre hazırlanan kitap!

Bol alıştırmalı, bol resimli, Talim terbiyeden onaylı, formüllü, tüm sorularımıza cevap veren; ayrıca ek bilgiler ve tasviyelerle dolu olan kitap!

İNGİLİZCEDE BAŞARI YOLLARI

Yazar : Neriman TOSUN

Fiyatı : 10 Lira

Ödemeli olarak gönderilir.

Okullara ve bayilere toptan siparişler için istek miktarına göre indirim yapılır.

İsteme adresi :
4. Cad. 53/1 Bahçelievler - ANKARA

TÜTÖS Danışma Kurulu Ankara'da Toplandı

(Baştarafı Sayfa 1'de)

M. Emin Zorkun tarafından hazırlanarak sunulan rapor şöyledir :

1) ÖĞRETMEN BOYKOTLARI

Türk Milli Eğitim Sisteminde, uzun zamandan beri devam eden buhran yüksek öğretim kesiminde öğrenci boykotları, ilk ve orta öğretim kesiminde de öğretmen boykotları şeklinde kendini göstermiştir.

Yurdumuzda sosyal ve siyasal kurumlar henüz yerli yerine oturmamıştır. Halk gerçek anlamda bir bunalım içinde bulunmaktadır. Bunun çeşitli nedenleri vardır. Genel seçimlere katılma oranının azalması halkın çoğunlukla siyasal partilerden yüz çevirdiğini, siyasal partilerin giderek halka yabancılaştığını göstermektedir. Anayasanın öngördüğü sosyal reformlar bir türlü gerçekleştirilememektedir. Hayat pahalılığı dar gelirli yurttaşları sefalet ve perişanlığın kucağına itmiştir. Planlı kalkınma döneminde günlük yaşamını çok ağır koşullar altında sürdüren fakir halk yığınlarını bunalıma sürükleyerek ezen bir iktisadi siyaset izlenmektedir. Bu iktisadi siyasetin bağlı olduğu sistem liberalizmdir. Liberalizm kapitalizmin mümkün olan şekillerinden biridir. Çünkü yapılan uygulamalar bu uygulamalardan alınan sonuçlar ve değerlendirmeler iktisadi özgürlük olmadan da kapitalizmin gerçekleşebileceğini göstermiştir.

Liberal kapitalizmle düzenleyici kapitalizm arasında büyük ayrılıklar vardır. Liberal kapitalizm ileri bir teknolojiye dayanmaz ve pazar, halkın alabildiğine sömürülmesine olanak hazırlayan özel küçük işletmeler arasında bir rekabet rejimi olmaktan bir türlü kurtulamaz. Bu rejimde dar gelirli yurttaşlar ezilir ve alabildiğine soyulur. Hükümet fiyatlara asla müdahele etmez. Dar gelirli yurttaşlar tamamen üretici ve aracıların insafına terkedilirler. Oysaki düzenleyici kapitalizmde pazar, ileri teknolojiye dayanan büyük işletme ve sermaye grupları arasında bir rekabet rejimidir. Sermaye grupları geniş iktisadi sektörleri kapsayan kamu işletmelerinin rakibi durumundadırlar. Düzenleyici kapitalizmde Devletin iktisadi yaşama müdahelesi esastır.

Dar gelirli yurttaşları iktisadi monopollerin suyistimallerine karşı korumak, emekle sermaye arasında optimal dengeyi kurmak, gayrımeşru rekabeti önlemek ve bütün bunların ötesinde kamu personeline verilen ücretleri piyasadaki fiyat dalgalanmalarına göre ayarlamak Devletin görevidir. Milli kredi politikası, para politikası, gelir ve gideri düzenleyen maliye politikasıyle Devlet iktisadi yaşamın bütün kesimlerine müdahale etmelidir. Bizdeki durum yürekler acısıdır. Düzenleyici kapitalizm olarak savunulan bugünkü iktisadi düzen aslında 18. yüzyıl liberalizmidir. Milleti aldatmağa ve gerçekleri gizlemeğe hiçbir iktidarın hakkı yoktur.

Öğretmenler maddi bunalım içindedir. Herhangi bir meslekte kişinin maddi yönden tatmin olması esastır. Her yurttaşın, gördüğü iş ne olursa olsun asgari geçim koşullarına uymasını sağlayacak bir ücret politikası izlemek siyasal iktidarların başta gelen görevidir. Maddi yönden mesleğinde tatmin olmayan kişilerin, mesleğini terkederek başka mesleklere yönelmesi olağan karşılanmalıdır. İlk ve orta öğretim kesimlerinde, öğretmenlere asgari geçim koşullarına uymalarını sağlayan bir ücret verildiği söylenemez. Örneğin ilk öğretim kesiminde 120 bin öğretmen bulunmaktadır. Bunlardan 40 bini ayda 472 lira, 20 bini de ayda 522 lira ücret almaktadırlar. İlkokul öğretmenlerine verilen eğitim ödeneği köylerde 150 lira, il ve ilçe merkezlerinde de 100 liradır. Öğretmenler geçim sıkıntısı çekmektedirler. Geçim sıkıntısı nedeniyle son 5 yılda meslekten ayrılan öğretmenlerin sayısı 4 bini bulmuştur. Meslekten ayrılan öğretmenlerin çoğu Almanya, Belçika, Fransa ve Avusturalya gibi sanayileşmiş ülkelere işçi olarak gitmiştir.

Öğretmenler yeterli sosyal güvenlik haklarından yoksun bırakılmışlardır. Bugün, özellikle sanayi sektöründe çalışan işçilerin sahip oldukları sosyal güvenlik haklarına öğretmenleri de kavuşturmak siyasal iktidarın görevidir. Bu nedenle Pardâmentonun ve siyasal partilerin hiç vakit geçirmeden öğretmenlerin sosyal güvenlik sorunları üzerine eğilmesini gerekli görmekteyiz.

624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları Kanunu, demokratik sendikal eylem özgürlüğünü kısıtlayan birçok antidemokratik hükümler ihtiva etmektedir. Örneğin 624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları Kanununun 14. maddesine bağlı (1) fıkrası, Anayasanın 28. maddesine aykırı bulunarak Anayasa Mahkemesince iptal edilmiştir.

Kamu personeline grev ve toplu sözleşme hakları verilmemiştir. Oysaki Batı ülkelerinde kamu personeline grev ve toplu sözleşme hakları verilmiştir. Piyasada fiyat dalgalanmalarına göre ücretlerin ayarlanması ve daha yeterli sosyal güvenlik haklarının sağlanması için son aylarda Amerika, İngiltere ve İtalya'da öğretmenlerin grev yaptıklarını yerli ve yabancı basın organlarından öğrenmekteyiz.

624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları Kanununun 14. maddesine bağlı (f) fıkrası kamu personelinin grev ve toplu sözleşme haklarını tamamen ortadan kaldırmıştır. 624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları Kanununun 14. maddesine bağlı (f) fıkrasının Anayasaya yakırı olduğu öne sürülmektedir.

Öğretmenlerin bunalımı sadece maddî bunalım olarak nitelendirilmemelidir. Çünkü öğretmenler iş güvenliğinden yoksundurlar. Çünkü öğretmenlerin kaderi müfettiş ve yöticilerin insafına terkedilmiştir. Mesleki başarının değerlendirilmesinde kişisel tercihlere ve siyasal eğilimlere öncelik verilmektedir. Siyasetçiler ve yöneticiler öğretmenlere baskı yapmaktadırlar. Bütün bunlar öğretmenlerin maddî bunalım yanında mesleki bunalım içinde de bulunduklarını göstermektedir.

Türkiye'de eğitimin niteliği, üzülerek belirtmek isteriz ki, milli olmaktan uzaktır. Türk Milli Eğitim Sisteminin yıllardan beri yabancı uzmanların önerilerine göre, yazboz tahtasına çevrilmesi, eğitim siyasetinin saptanmasında yabancı uzmanların görüş ve önerilerine öncelik verilmesi bu savımızda gerçekten haklı olduğumuzu kanıtlar. Her toplumun kültür kaynakları, sosyal, iktisadi ve siyasal yapıları biribirinden farklıdır. Herhangi bir ülkenin eğitim sisteminden yapılan aktarmaların Türk Milli Eğitim Sisteminin gelişmesine belki katkısı olabilir. Ancak yabancı uzmanların eğitim örgütünün her kesimine girerek eğitim siyasetinin saptanmasında ve eğitim planlamasında söz sahibi olması düşünülemez. Eğitimin, milli olması için her şeyden önce yabancı etkilerden arınması gerekir. İkinci Dünya Savaşından sonra yüzümüzü Amerika'ya döndük ve kapılarımızı Amerikalı uzmanlara açtık. Oğünlerde uluslararası siyasetin büyük gelişmelere gebe koşulları içinde bunun mazur görülecek yanları olabilir. Ancak işin ideolojik yönünü bir tarafa bıra karak bu yabancı uzmanlar sorunu üzerine eğilmek zorunda olduğumuz unutulmamalıdır. Amerika dünyanın en zengin ülkesidir. Amerika'da milli gelirin kişi başına düşen değeri 4 bin doların üstündedir. Amerikan ulusu çeşitli ırkların karışımından meydana gelmiştir. Amerikan ulusunu meydana getiren ırklar, din ve mezhep ayrılıklarının ötesinde dil ve kültür birliği içinde kaynaştırılmışlardır. Okuma - yazma bilenlerin salt nüfusa oranı % 100 dür. Türkiye Amerika'ya benzememektedir. Bu nedenle Milli Eğitim Sisteminin düzenlenmesinde ve amaçlarının saptanmasında Türkiye'nin Amerika'yı örnek almasının anlamı yoktur. Diğer ülkelerin deneme ve uygulamalarından yararlanmak aslında olağan karşılanmalıdır. Fakat bundan hiçbir zaman Milli Eğitimin amaçlarının yabancı devletlerini bizden bekledikleri işlere göre saptanacağı anlamı çıkarılmamalıdır.

Doğu Anadoluda gerçekten çok ağır geçim ve yaşam koşulları altında görev yapan ilkokul ve ortaokul öğretmenleri, aylardan beri eğitim ödenekleriyle ek ders ücretlerini alamamaktadırlar. Eğitim edenekleriyle ek ders ücretlerini alamayan öğretmenler defalarca yetkililere baş vurmuşlar, fakat olumlu bir sonuç elde edememişlerdir. Bunun üzerinde Kars ve Erzurum'da öğretmenler ilk kez dersleri boykot etmişlerdir. Siyasal iktidarın olumsuz davranışları hemen belirtelim ki, öğretmenleri, yasaklamalara rağmen böyle bir direnme yolunu seçmeğe yönelmiştir.

İlk-Sen ve TÖS temsilcileriyle 16.12.1969 salı günü saat 11.00'de, TÜTÖS Genel Merkezinde yapmış olduğumuz görüşmede, boykot isteğinin tabandan geldiği ve aylardan beri İlk-Sen ve TÖS örgütleri nin boykot hazırlığı içinde bulundukları öğrenilmiştir. 9.12.1969 salı günü TÖS Bilim Kurulunun yaptığı toplantıda, hukukçular İlk-Sen ve TÖS'ün boykot düzenliyemiyeceği ve açıktan açığa öğretmenleri boykota teşvik edemeyeceği görüşünü savunmuşlardır. Fakat buna rağmen 10.12.1969 Çarşamba günü olağanüstü bir toplantı yapan TÖS Merkez Yönetim Kurulu boykot kararı almış ve bu kararı temsilcilliklerine duyurmuştur. TÖS Merkez Yönetim Kurulundan sonra 11.12.1969 Perşembe günü İlk-Sen Merkez Yönetim Kurulu da olağanüstü bir toplantı yaparak boykot kararı almıştır. Daha sonra İlk-Sen ve TÖS Temsilcilerinden meydana gelen Boykot Merkez Komitesi kurulmuş, boykotun yönetimi tamamen bu komitenin sorumluluğuna bırakılmıştır.

TÜTÖS yöneticileri bütün bu olayları basın organlarının aracılığıyle ancak öğrenmek olanağını bulabilmişlerdir. İlk-Sen ve TÖS yöneticileri boykot başladıktan sonra TÜTÖS Genel Başkanlığına başvurarak TÜTÖS'ün de boykotu desteklemesini ve TÜTÖS'e bağlı öğretmenlerin boykota katılmalarını istemişlerdir. İlk-Sen ve TÖS yöneticilerine, Şube ve Temsilciliklerin görüşü alındıktan sonra TÜTÖS yetkili kurullarının ortaklaşa toplantısında ancak boykota karar verileceği, TÜTÖS'e bağlı öğretmenlerin de kendi davranışları olarak kişisel görünüşte boykota katılıp katılmamakta tamamen bağımsız bırakıldıkları bildirilmiştir.

TÜTÖS Merkez Yürütme Kurulu, Hukuk Danışmanı Avukat Yekta Güngör Özden'in de katılmasıyle 15.12.1969 Pazartesi günü olağanüstü bir toplantı yapmıştır. TÜTÖS Merkez Yürütme Kurulunun yapmış olduğu olağanüstü toplantıda TÜTÖS Üyesi öğretmenlerin boykota kendi davranışları olarak kişisel görünüşte katılıp katılmamakta bağımsız bırakılması 21.12.1969 Pazar günü saat 10.00'da, Ankara'da, Sendika Genel Merkezinde Merkez Yürütme ve Merkez Yönetim Kurulu üyeleriyle Şube Başkanlarının katılacakları bir toplantı düzenlenerek bundan sonra TÜTÖS'ün izleyeceği yolun saptanması ve bir bildirinin yayınlanması kararlaştırılmıştır.

TÜTÖS kurulduğundan beri ilk kez böyle bir toplantı yapılmaktadır. Temsil etmekte olduğumuz Teknik Öğretmenler topluluğunun mesleki geleceğini ilgilendiren böyle önemli olayların geçtiği bu günlerde ağır sorumluluklar altında bulunmaktayız. Alacağımız kararların Teknik Öğretmenler arasında, sendikal anlamda örgütlenme akımını güçlendireceğine ve demokratik sendikal eylemlere girme yollarının açılmasına yardımcı olacağına inanmaktayız.

2) ÖĞRENCİ BOYKOTLARI VE LİSE MEZUNLARININ TEKNİSYEN OKULLARINA ALINMASI

Son günlerin enönemli olaylarından biri de lise mezunlarının teknisyen okullarına alınmasını protesto etmek maksadiyle sanat ve yapı enstitüsü öğrencilerinin başlatmış oldukları boykot hareketleridir. Sanat ve yapı enstitüsü öğrencilerinin başlatmış oldukları boykot hareketleri çok kısa zamanda yurdumuzun her yanına yayılmış ve kamuoyunu uzun süre meşgul etmiştir. Yapmış olduğumuz inceleme, araştırma ve değerlendirmeler sanat ve yapı enstitüsü öğrencilerinin başlatmış oldukları boykot hareketlerinin yanlış ve yetersiz bilgilere dayandırıldığını göstermiş bulunmaktadır.

Başlangıçtan beri TÜTÖS'ün izlemekte olduğu Teknik Eğitim Siyasetinin esasları 20, 21 Mayıs 1967 tarihlerinde toplanan TÜTÖS 1. Teknik Öğretim Kurultayında saptanmıştır. TÜTÖS 1. Teknik Öğretim Kurultayında, orta öğrenim çağındaki gençlerin teknik öğretime kaydırılması ve bunun için gerekli tedbirlerin alınması ısrarla istenmiştir. TÜTÖS 1. Teknik Öğretim Kurultayında, orta öğrenim çağındaki gençlerin teknik öğretime kaydırılması görüşü şu şekilde ortaya konulmuştur: "Bu gün ülkemizde halâ Milli Eğitimin başta gelen amacının, bürokrasinin egemen olduğu Devlet örgütünde Devlet çarkının dönmesine, masa başında oturarak kendi gücünü katacak ketebe zihniyetli eleman yetiştirmek olduğu sanılmaktadır. Zaten köylerinin yarısında okul, okullarında ihtiyacı karşılayabilecek sayıda öğretmen, hastahanelerinde hekim bulunmayan bir ülkede, arka arkaya öğrenci sayısı onbinleri aşan Ticaret Akademilerinin açılması, Dil ve Tarih-Coğrafya fakültesinde geceleri bile hindoloji öğretiminin yapılması, eğitim anlayışımızın çağımızın yalın gerçeklerine arkası dönük ve insana utanç veren yüzünü bütün çıplaklığıyle göstermektedir."

Sanayileşmiş ülkelerde orta öğrenim çağındaki gençlerin % 70'i teknik öğretime kaydırılmıştır. Türkiye'de gelmiş geçmiş bütün siyasal iktidarlar eğitim siyasetlerini klâsik eğitim felsefesine dayandırmışlardır. Bu nedenle teknik eğitim ihmal edilmiş, teknik öğretim kurumları da sanayileşme hareketlerinin gerektirdiği nitelikte vasıflı endüstriyel işçi ve teknisyen yetiştirme anlayışının uzağında kalarak faaliyet göstermişlirdir.

Vasıflı endüstriyel işçi yetiştirmek amacına öncelik veren sanat enstitülerinin bir çıkmaza girdiği yıllardan beri söylenmektedir. TÜTÖS 1. Teknik Öğretim Kurultayında sanat enstitülerinin de üzerinde durulmuş, TÜTÖS'ün bu konuda izleyeceği siyasetin esasları şu şekilde ifade edilmiştir: "Sanat enstitülerinin bir kısmı gerçek anlamda endüstriyel üretim yapılan ve kısa zamanda sanayinin ihtiyacı olanı vasıflı endüstriyel işçiyi yetiştirecek çırak okulları (PRATİK SANAT OKULLARI) bir kısmı da yüksek dereceli teknik öğretim kurumlarına eleman hazırlayacak ve sınıf kuruluşların araştırma ve konstrüksiyon bürolarında mühendislerle yanında çalışabilecek nitelikte teknisyen yetiştirecek Teknik lise (Teknisyen okulu) haline getirilmelidir."

Türkiye'deki plânlama rejimi, aslında bilgi alış - verişi yapmak, tahminleri karşılaştırmak, birlikte kararlar almak ve Hükümete verilecek öğütleri tesbit etmek maksadiyle Hükümet temsilcilerinin özel sektör temsilcileriyle işbirliği yaptıkları bir rejimdir. Bu nedenle TÜTÖS, plânlamayı yol gösterici bir programlaştırma olarak kabul etmektedir. Zorlama ve yasaklara yer vermeyen bu programlaştırma, Devletin mali teşvikleriyle özel sektörün gerçektericeği önerilerde bulunmaktadır. TÜTÖS plânlamayı, bireysel özgürlüklerle toplum çıkarları arasındaki çelişme ve çatışmaları liberal kapitalist ekonomik sistem içinde çözebilmek için gösterilen bir çaba olarak değerlendirmektedir ve TÜTÖS'e göre plânlamanın yatırım programları çerçevesi olmaktan ötede bir anlamı da yoktur. TÜTÖS'ün ana hatlarıyle ortaya koymuş olduğumuz plânlama, rejiminin dayandığı bu temel felsefeyi benimsemesi mümkün değildir. Ancak hemen belirtelim ki, bir yatırım programları çerçevesi bile olsa Birinci ve İkinci Beş Yıllık Kalkınma plânları geniş bir uzmanlar kadrosunun yıllarca süren araştırma, inceleme çalışmasının ürünüdür. Bu nedenle biz, TÜTÖS'ün uzun vadeli amaçlarını ve bu amaçlara ulaşmak için izlenilecek yolu saptarken Birinci ve İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânlarını ve bunların dayandığı temel felsefeyi daima gözönünde bulundurmaktayız.

Bilindiği gibi İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı 28.7.1967 tarihinde Parlâmentodan geçmiş, 11.8.1967 tarih ve 12671 sayılı Resmî Gazete ile yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Yetkililerin ifadesine göre İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânının Eğitim Bölümü hazırlanırken Devlet Plânlama Teşkilâtı uzmanlarınca TÜTÖS 1. Teknik Öğretim Kurultayında ortaya atılan görüşlerden de yararlanılmıştır. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânının lise seviyeli Teknik Okullar Bölümünde "Lise seviyeli teknik okullar, bugün çeşitli konularda sanatkâr yetiştiren okullardır. Bu dönemde artan teknisyen ihtiyacını karşılamak için bu okulların öğrenim süresi 4 yıla çıkarılacak ve öğretim programında yapılacak geliştirmelerle teknisyen yetiştirir niteliğe eriştirilecektir. Bu okullardan mezun olanların kendi ihtisas dallarında yüksek öğrenime devam etmeleri olanağı sağlanacaktır. Bu kademedeki okulların öğretim programları, teknisyen kademesinin gerektirdiği teknik derslerle desteklenecektir." İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânının Genel Politikalar Bölümünde "Bir alanda insangücüihtiyaçları kesin olarak belli olmadan özellikle mesleki ve teknik öğretim alanında meslek dalları ya da kademeleriyle ilgili eğitim bölümleri ve yeni okullar açılmayacaktır. Açılacak her okul ya da kademenin mezunların hakları ve statüsü öğrenci alınmadan ayrıntılı olarak tesbit ve ilân edilecektir." ve yine İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânının 1966 yılı programında "1969 yılında 4 yıllık teknisyen okulları yapan pratik sanat okullarına öğrenci alınacak, mevcut sanat enstitüleri bir program dahilinde teknisyen okulu haline getirilecektir." denilmektedir. Bütün bu açıklamalar Genel Merkezin teknisyen okulları konusunda izlediği siyasetin tutarlılığını ve somut dayanaklarını gözler önüne sermektedir. Aslında lise mezunlarının teknisyen okullarının aracılığıyle teknik öğretime kaydırılması, halkın nazarında itibarını tamamen yitirmiş olan teknik öğretim kurumlarını itibarlı bir duruma getirecek ve orta öğrenim çağındaki gençleri ortaokuldan sonra teknik öğretime yöneltecek tedbirler dizisinin bir halkası olarak değerlendirilmelidir.

Teknisyen Okulu mezunlarına, kendi dallarında üniversiter öğrenim yapabilmek yolları henüz açılmamıştır. Yapılan gözlem ve değerlendirmeler Talim Terbiye Dairesinin bu konuda direnmekte olduğunu ortaya koymuş bulunmaktadır. Teknisyen okulu mezunlarının hakları kanunî teminat altına alınmamış, iş yerlerindeki ünvan, yetki ve ücretleri tesbit edilmemiştir. Sanat enstitüleri bir program dahilinde teknisyen okulu haline getirilecektir. Sanat enstitüsü mezunlarının teknisyen okullarına girmelerini kolaylaştıran tedbirleri de alınmamıştır. Bunun için sendikal kuruluşların öncelikle bu sorunlar üzerine eğilmesini zorunlu bulmaktayız.

TÜTÖS — AYLIK MESLEK GAZETESİ. Sahibi: TÜRKİYE TEKNİK ÖĞRETMENLER SENDİKASI adına Genel Bşk. M. Emin ZORKUN Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Gültekin KURDOĞLU
Adres : TÜTÖS Gazetesi P. K. 199 — ANKARA — İdare yeri : Menekşe Sokak No. 6/3 Yenişehir - Ankara. Gönderilen yazılar basılsın basılmasın iade edilmez. Ticarî ilân ve reklâmlar pazarlığa tâbidir. Gazetenin adı anılmadan yazılar yayınlanmaz. Abone: Yıllık 6, altı aylık: 3 liradır. Dizgi ve tertip: TÖYKO matbaası Tel: 10 41 68 ANKARA — Baskı : Kısmet Matbaası